

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strauss Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlittér petitsora 50 fillér.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadós:
STRAUSS SÁNDOR.

Zászlókat az iskoláknak!

Amilyen az iskola, olyan a falu. Amilyen a tanító, olyan az iskola. A mi szép Muraközünk tanítói kara hivatalosa magaslátán áll, hála megelt Muraköz értelmiségével, dolgozik a nép érdekeiért, a népért. Ezáltal egy olyan eszmét okozok szőnyegre, melynek kivitele a tanítóé, de ebben kötelessége segíteni a társadalomnak is.

Társadalmi uton rendezünk gyűjtést az iskola zászlajára! Mozdítsunk meg minden követ, sarcoljunk meg minden embert, hogy iskoláknak habár csak szerényen is, de zászlót szerezzünk! Vonjuk bele e ténykedésünkbe meggyék szőnyeg magyar vidékeinek társadalmát is, nyerjük meg ügyünk támogatására a hivatalos vármegyét is.

A legközelebb összeülő tanító gyűlés tegye szóvá ezt az ügyet. Irjanak fel a megyéhez segítségért, kérjék meg meggyék vezető embereit a tanfelügyelőt, alispánt stb. hogy gyűjtőveinket köröztessek az összes általuk álló hivatalokban, perselyeinkbe adják bele filéereiket a magyar vidékek iskoláinak növendékei is. Szólítsuk fel a megyei lapokban a közönséget adakozásra, fejsük ki előttük, a magyar zászló nemzeti missióját Muraközben. Kérjük meg községünk képviselőtestületét, hogy szavazzon meg e célra évenként némi összeget, kérjük meg a lelkipásztort, hogy tegyen ki e célra a templomban egy perselyt, buzdítsa a népet adakozásra a szószékből.

Ha már most így (az igaz, hogy fáradságos uton,) összejön a pénz, rendezünk falunkban zászlóavatási ünnepélyt. Igyekezzünk ezen ünnepélynek oly lényt, oly dísz adni, mint amió volt a drávavásárhelyi zászlószentelés. Meg vagyok róla győződve, hogy e lélekemelően szép megható ünnepély emléke örökre ott fog élni minden jelenvolt szívében. Előöröhetetlen nyomokat hagyott e nap a nép szívében, az iskolások szívében, annál is inkább, mivel ilyen ünnepségben ritkán van része a népnek.

A piros fehér zöld zászló, a minden porcikájában magyaros jelleg annál is melyebben balfürdök annak a k is gyermeknek a lelkébe, mivel ő ezen ünnepélynek egyik tevékeny tényezője. Ő enekel, ő szaval, neki beszélnek a szónokok, ő ott vannak mindenütt legelő. Már pedig aki a gyermekek lelkét ismeri, az tudja, hogy az ilyen külsőségek, a dísz, a pompa nagy hatással van rá.

Hol van nekünk szebb alkalmunk trikolorral bevont díszes ünnepélyt rendezni a gyermekek számára, mint épen a zászlóavatásnál? Eljőn ide a szülő is, hiszen az ő gyermeke szerepel! Így vonjuk egybe hazafias ünnepélynk alkalmával a falu egész társadalmát. De eljőn az ilyen ünnepélyre nemcsak a falu apraja-nagyja, hanem ügyes reklámmal le kell csalni meggyék előkelő-

ségét is. Kell hogy a löspán, alispán, tanfelügyelő főjegyző, stb. mind megjelenjen, hiszen az ő jelenlétük fényt ad az ünnepélynek s az ő személyükben látjuk azt, hogy meggyék magyar vidékeiről figyelnek bennünket s rokonszenvvel kísérik működésünket.

Az ilyen ünnepségek révén azután közelebb hozzuk meggyék magyar társadalmát Muraközöz s egy esetleges későbbi tevékenységünk alkalmával már az ismeretség révén is számíthatunk a támogatásra. Felkeltjük figyelmét, érdeklődését, megnyerjük munkálkodásunkhoz segítő jobbát meggyék magyar társadalmának. Mert nekik rólunk tudomást kell venni, nekik bennünket segíteni kell.

Ha már beszereztük a zászlót, ha már lezajlottak a zászlószentelés ünnepségei, akkor sem szabad pihenietni a zászlót.

Minden júniusban az évzáró ünnepélyen eskessük fel a zászlóra iskoláinkból lávozó növendékeinket. A tanév utolsó heteiben szenteljen néhány órát a tanító arra, hogy a gyermekek (kik a felsőbb osztályokban már elég értelemmel bírnak arra, miszerint megértik a zászló fogalmát, az eskü szentességét, a fogadalom lényegét) lelkében a zászlóra való felesküvést épügy előkészítse, mint ahoggy előkészítjük az első gyónásra gyermekeinket.

Ilyenforma eljárással a gyermek lelkében maradandó emlék lesz a zászlóünnep és hatása üdvös lesz.

Ha a tanító ilyen ünnepélyek rendezésével megtelíti a gyermek lelket kedves emlékekkel, akkor a falu olyan lesz, mint az iskola. Megbecsüli a magyar zászlót, megbecsüli a magyar hazát.

— ma.

Tanulmányi kirándulás.

Egy minden tekintetben szép és sikerült tanulmányi kirándulást valósított meg újból a csáktornyai áll. polg. fiu- és leányiskola minden szüepért és jóért lelkesülő derék tanáritestületé.

Ezúttal nem a külföldre, nem idegen légkör alá vitte a gondjaira bizott minden szép iránt fogékony lelkű tanulóifjúságot, hanem itthon, az édes magyar haza tengeriny vérrrel megázott földjén utaztatta növendékeit, hogy az édes haza, s annak szíve, Budapest fővárosa, s a kies szép Balaton iránti szeretet minél melyebb gyökereket verjen azok lelkébe, kik a haza jövő polgárságát fogják képezni.

Nagyon tudjuk helyeselni a derék tanáritestületnek ezen intézkedését. Budapest főváros, s a szép Balaton partja oly helyek hazánk területén, melyeknek megtekintése, különösen ily serdült korban az ifjúság részéről, mindenkor kellemes emlékeket hagy azok lelkében, kik azt látták, s a késő öreg korban is, mindenki magával ragadó lelkesedésével fog beszélni majd a most ifju le-

gény ifju lány a tapasztalatairól. Talán Budapest főváros hatalmas arányával, óriási forgalmával, az ott összehalmozott ipari és művészeti tárgyaival egy kaleidoskop szerű világot tárt fel a tanuló lelkében, s a látott dolgoknak megemléstése majd csak a későbbi időben fog tulajdonképen dűlőre kerülni, hanem a kedves magyar tenger, a kies, gyönyörű Balaton szépséges vidékének megtekintésével valóban a Balaton kultusz ápolását segitette elő a tanáritestület. Mert valljuk meg őszintén, ez a kemény, nyakas magyar faj még most is az idegen isteneknek hódol, még most is a magyarok színe feltűnően a külföldi fürdő és üdülőhelyeket látogatja. Kiltűnő gyógyerejű és regényes fekvésű fürdőinkre: Herkulesfürdő, Tusnád, Balatonalmádi, Balatonfüred, Balatonföldvár stb. rá se hederit a magyar, az neki smarn! Hanem Karsbad, Marienbad, Franzensbad, Riviera . . . az már döfi! ide inkább megy; no hiszen az nagyon természetes, hadd lássa a nagy világ, hogy milyen gallier nemzet Árpád apánk utódja.

Pedig hát nem ugy van. Mert aki egyszer ezt a kiváló, magyar és történelmi emlékekkel megtermészeti ritkaságokkal bővelkedő gyönyörűsége szép balatoni vidéket gyermekkorában megtanulta szeretni, felnőt korában sem lehet, lesz ahhoz hűtlen. Ha egyszer az iskola padjai közül kikerül és az életbe lép, s a saját elhatározását követelheti, nagyon valószínű, hogyha üdülni, kibenni vagy szórakozni akar, legelső sorban is azokra a helyekre fog gondolni, a hol járt már tanuló korában és a mely kirándulásra kellemesen emlékezik vissza. A jövő az ifjúság és ha a jövő reményét lelőhetjük magunknak, biztosítva látjuk a Balaton, magyar hazánk e kincsének mindenkori fejlődését.

Csak elismeréssel adóztatunk a derék tanáritestületnek, hogy az ifjúsággal, habár csak rövid időre is, megismertette a szépséges Balatont s annak egyes helyeit.

Lapunk szük tere nem engedi azt, hogy a legnagyobb részletekkel beszámoljunk e tanulmányi kirándulás lefolyásáról, csak átfutólag regisztráljuk a kirándulás egyes mozzanatait, a melyekről úgy tudjuk, hogy a kirándulást vezető egyik lelkes tanár bővebben fog beszámolni az intézet f. tanévi értesítő hasábjain.

A helybeli áll. polgári fiu- és leányiskola a folyó névet egy kedves és minden tekintetben emlékezetes kirándulással fejezte be. 57 növendék (33 fiu és 24 leány) őt tevékeny és ügybuzgó kísérő vezetése mellett az ország fővárosába, Budapestre és a magyar tenger mellékeére tett kirándulást.

Június 21-én a reggeli gyorsvonattal indult el a lelkes társaság, s már utközben gazdag tapasztalatokkal megrakodva a dél-elfőt folyamán szerencsésen megérkeztek az ország metropolisába, Budapestre. Aznap utjuk közben a székes-fővárosban meglátták

a Vörösmarty szobrot, Wesselényi Miklós domborművét, majd a Nemzeti és az Országos Kaszinó remek palotáit tekintették meg. Délután utjok a Kerepesi-temetőbe vezettek, hol Kossuth Lajos, a nemzet édes atyjának mauzóleumát, s több jeles férfiúnak pihenő helyét szemlélték meg. Innen a városigeli Tejcsarnokba vonultak egy kis pihenőre. Utközben a »vasminiszter«, Baross Gábor és Rudolf trónörökös szobrát nézték meg. Majd a Feszty-féle remek körképet, a »Magyarok bejövetele«-t vették szemügyre. A földalatti villamos vasutra felülve, az Octogon-terig mentek, s innen az Erzsébet- és József-köruton át lakásukra vonultak, hogy az első izgalmas és fáradságos ut után álomra hajtsák fejüket.

Másnap, június hó 22-én a Magyar Nemzeti Múzeum összes tárait megnézték. Ezt megelőzőleg gyönyörködtek Strobl szobrász remek művében: Arany János szobrában. Majd a szép Magyar Királyi Operaházat, a maga nemében lenséges és áhítalra gerjesztő Szent István Bazilikát tekintették meg. A délután folyamán egy csavargözösön Budára rándultak át, s itt a királyi palota pompás termeit, az Erzsébet Királyne Múzeumot, a Honvédelmi Miniszteriumot, a Honvédszobrot, a budai hegyvidék pártatlan emelkedéseit, Szent István szobrát, az oszlopos Halászbástyát, nemkülömben a mozgalmas Duna partot vették szemügyre. Majd villamosra ülve szállásukra siettek.

Harmadik napon, június hó 23-án a Szépművészeti Múzeum képtárának remek alkotásaiban gyönyörködtek a tanulók. Ezután a világhírű Mezőgazdasági Múzeumot, a Néprajzi múzeumot, a vas-és fémpárai kiállítást tekintették meg. Délután az Andrássy uti legújabb látványosságot, a Párisi Nagy Áruházat nézték meg, majd a Vigzsinházban a »Diák élet« c. kedves szindarabban gyönyörködtek.

Az utolsó napon, június hó 24-én az Iparművészeti Múzeumot, az Országházat, az Igazságügyi palotát szemlélték meg. Az Országházban megnézték a gyönyörű kupolacsarnokot, nemkülömben a képviselőház tárgyalóját is. Ez utóbbi helyen a tanulóifjúság színről-színre látta a világ legkiválóbb államférfiát és szónokát: gróf Apponyi Albertet. Végighallgatták az azon napi képviselőházi ülés egy részét is. Ezután az Andrássy-lovaszobornak megtekintése után Budapest legszébb terére, a Szabadság-terre vonultak, hol az ezen téren felépült lözsdei palotákban gyönyörködtek. Délután Margitszigetre vezették utjok hajóján. Ott az üdítő forrást, a fürdőpalotát, a kertészet remekreit, a virágcsoportokat nézték meg. Majd a szigetel körüljárva, hajóra szálltak s a pompás Dunai panorámá szépségeinek élvezete után pihenőre tértek.

Június 25-én a Központi pályaudvaron búcsút mondtak a növendékek a szépséges fővárosnak. Kora reggel vonatra ültek, s az új balatoni vasuton Kenese, Balatonalmádi érintésével Balatonfüredre utaztak, a hová délben meg is érkeztek. Itt megebédelve és kipihenve magukat, a fürdőt és annak remek sétányát, Kisfaludy Sándor szobrát, a kápolnát tekintelték meg. Majd a Helka hajóra szállva, az édes, kedves Balaton lágyan és

andafiólan ringó habjain Siófokra keltek át. Rövidre lévén szabva idejük, a siófoki fürdő csak a hajóról láthaták, mert gyorsan a Déli vasut vonatára ülve, Balatonföldvára utaztak. Itt a Balaton langyos, üdítő vizében a tanulók megfürödve, felfrisült lélekkel és testtel tekintették meg Balatonföldvár fürdő kedves és szép részleteit, s gyönyörködtek Somogyból Zalának pártatlan szépségű balatoni látképeiben. Majd vacsorához ültek, s annak elköltése után vonatra ülve, a földvári közönség zúgó éljenzése között robogott ki velük a vonat a legedesebb otthon — Csáktornya felé. Utjuk alatt egymás után hangzottak fel a kedves magyar nóták, s a mikor Csáktornyára robogott be a gőzmasina, a nemzet imádságának, a Hymnusznak akkordjai hangzottak el a tanulók ajkain.

Szép volt, kedves volt, emlékezetes volt e tanulmányi kirándulás azokra nézve, kik részesei voltak. De a kedves jó szülőkre nézve is emléket hágy e kirándulás, mert valóban csekély áldozattal oly kincset nyújtottak édes gyermekeiknek, melyet az idő lelkükből ki nem törölhet, rozsdá meg nem emészthet; s csak hálával tartozhatnak a nemesen gondolkodó és lelkes tanári testületnek, a kirándulás vezetőinek, kik fáradságot nem ismerő buzgalommal iparkodtak azon, hogy az ifjúság lelke, tudása minél szebb, minél tökéletesebb képet nyerjen ezen néhány napi tanulmány a-tal hazánk fővárosáról, a kies Balaton partvidékéről. A jó Isten áldása, s a szülők és tanulók hálája kiséri a tanári testület nemes cselekedetét, bazafias munkáját!

A rétek és legelők gondozása, trágyázása.

Irlta: Beszterczey Gábor m. kir. gazdasági szaktanár. (Folytatás.)

A felérett istállótrágya (kat. holdanként 80—100 mmázsát számítva) ősszel eltelvegetve, melynek szalmarészeit tavasszal legreblyézzük, — igen jóhatású a rét és legelő növényzetére ép úgy, mint a humuszos föld, fahamu, épület vakolat, udvar, — szérű, — ütsöpredékből készült komposzt, vagy keverék trágya. Azonban kevés gazda van nálunk oly helyzetben, hogy ezekből rét és legelő területeire kellő mennyiséget juttathasson.

Minden különösebb nehézség nélkül juttathat azonban trágyalevet. A trágyalevet gazdáink legnagyobb része oly mostohán bánik, hogy csuda. Igen gyakran látni, hogy azt kieresztik az utcára, ütszéli árokba, nem gondolván arra, hogy hány bankó úszik ki azzal együtt a bugyelárisból.

A trágyalev elpocskolásával ép azon növényi tápanyagot veszítjük el nagy mértékben, melynek műtrágyákban beszerzése ép a legköltségesebb: a nitrogén.

A trágyalevet pedig igen könnyen fellozhatja kisebb gazda is, ha trágyatelepe mellé egy, vagy két petróleum hordó lecsülyesztésével trágyalekutat csinál s az abban összegyűlt trágyalevet az istálló trágyát időközönként meglocsolja, s így a trágyát is helyesen kezelheti, érlelheti, — a felesleges trágyalevet pedig szántóföld-, rét- és legelőjére kihordja.

Jobb módú gazda csinálhat falazott trágyatelepet s mellé cementezett trágyalekutat is, mint ahogy hazánk egyes vidékein, hol a gazdálkodás előrehaladottabb csinalják a kiscsazdik is.

A trágyalevet kihordhatjuk ősszel, vagy a tél folyamán, vagy az év más szakában is rét és legelőinkre, de hígítsuk fel mindig ugyanoly mennyiségű vízzel, mert tisztán

használva a gyepre káros hatással is lehet. — A trágyalev kihordójaira az egyenletes elosztás céljából alkalmazunk trágyalészóró csapot, mely a vaskereskedésekben 5—10 koronába kerül, de ha valaki sajátja erre pénzt adni: legyen a közönséges csap alá egy deszkadarabot, melyre a kifolyó trágyalev ráföccsenve, meglehetősen arányosan szétoszlik a területen.

A rétek, legelők terméseinek fokozására igen jó hatással vannak a műtrágyák s ha trágyalevet alkalmazunk: feltétlen szükséges is legtöbb esetben foszfor trágyát is kiszórni, mert a trágyalev alkalmazásával a termés mennyiségét nagyban növeljük ugyan, de a minőség rovására, míg ha foszfor trágyát is használunk: a termés nem csak mennyiségileg, de minőségben is javul.

A foszfor savtartalmú műtrágyák közül leggyakrabban használjuk a szuperfoszfátot és a Thomassalakat.

Az előbbi könnyen oldódó műtrágya s ép ezért olyankor használjuk, mikor gyorsabb hatást akarunk elérni, vagy ha szárazabb tekvésű rét vagy legelővel van dolgunk. Nedves rétre már nem alkalmazzuk, mert itt hatása kisebb s itt inkább Thomassalakat adunk, mellyel ugyanoly hatást érhetünk el mint a szuperfoszfáttal, — a Thomassaiak pedig olcsóbb.

A Thomassalakat — nehezebben oldódó, lévén, okvetlen már ősszel szórjuk ki, de jó, ha a szuperfoszfátot is ősszel szórjuk ki és nem tavasszal.

Tavasszal alkalmazhatunk még nitrogén trágyát is (melyet azonban trágyalevvel is helyettesíthetünk). Ilyen nitrogén tartalmú trágya a Chiliasztróm, melyből kora tavasszal kat. holdanként 20—30 kg, és az első kiszórás után 2—3 hét múlva ismét 20—30 kg. adhatunk.

Homokos területen fontos trágyaszert a káli. Káli tartalmú trágyafélék közül használhatunk: kainitot, melyet ősszel, vagy használhatunk 40%-os kálisót, melyet tavasszal szórunk ki. Kötőtebb, agyagosabb rétre, káli nem igen használunk.

(Folytatás a köv.)

K Ü L Ö N F E L É K .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXVIII-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett, ez alkalommal tisztelttel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani; a kik pedig előfizetés díjjal hátralejtában vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjen. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Aljegyző választás.** A Csáktornya vidéki körjegyzőségnél üresedésben volt aljegyzői állásra, a melyre 3 folyamodvány érkezett be, június hó 22-én Pálkás Sándor stridóvári okl. jegyző választatott meg egyhangulag.

— **Plebánosi áthelyezés és kinevezés.** Tolnai gróf Festetics Jenő mint kegyur, Purics Lukács muraszentmártoni plebánost az elhalhalozás folytán üresedésben volt belicai plebánosi állásra áthelyezte. — Az eként megüresedett muraszentmártoni plebánosi állásra pedig gróf ur Molnár György szveticei (Horvátország) plebánost nevezte ki.

— **Te Deum.** A most folyó 1910—1911. tanév immár a feledékenység örvényébe merült. Az iskolák kapui, a tudományok szent csarnokai két hónapra bezárultak. Az erős munkát egy a tanító, mint a tanítvány részéről a pihenés váltotta fel, s ott, hol tíz hónapon keresztül a munka, a tevékenység

honolt, ott az iskolákban most a nagy némaság vette át az uralmát. Városunk népoktatási intézeteiben a múlt hó utolsó hetében tartattak meg a szokásos záróünnepélyek, a melyeken a szülők és tanügybarátok szép számban vettek részt. Az állami elemi népiskolában június hó 24-én volt a záróünnepély, melyet a róm. kath. templomban megtartott Te Deum előzött meg. Az ünnepélyes istentisztelet után pedig kiosztattak a jutalmak. A jó magaviseletű, szorgalmas és a magyar nyelv elsajátításban jeles előmenetelt tanúsított idegen ajku növendékek közül jutalomban részesültek: 1. A Királyi Pál-féle iskolai alapítvány kamataiból 10—10 koronát kaptak: Pelz Ferenc és Megla Erzsébet o., Vábec Ferenc és Dokleja Teréz II. o., Novák János III. o. és Szöke László IV. o. tanulók. 5—5 koronát kaptak: Vreszk György és Horváth Teréz I. o., Zsneider Jenő és Mekovec Paula II. o., Dobsa Mihály és Hajbajanc Stefi III. o., Petek Rudolf és Megla Mari IV. o. tanulók. 2. A Jeney Gusztáv-féle alapítvány kamataiból 5—5 koronát kapott Thorday Erzsébet III. és Polesinszky Béla IV. o. tanuló. 3. A Czvetkovics Antal-féle alapítvány kamataiból 10 koronát kapott Magyarics Frigyes III. o. tanuló. 4. A Kramarics István-féle alapítványból díszes magyar imakönyvet kaptak: Horváth Kati és Zsneider Irma III. o. továbbá Kerman Augyalka és Zsupponits Margit IV. o. tanulók. 5. A »Vasasztársaság« alapítványának kamataiból díszes magyar imakönyvet kapott: Tkálcsécz Julia III. és Bisztrovics Klára IV. o. tanuló. — A helybeli áll. polgári fiú- és leányiskolában, tekintettel arra, hogy az intézetnek mintegy 60 növendéke tanulmányi kirándulást tett az ország fővárosába, s a kies, szép Balaton partjára, a f. tanévi záróünnepély csak június hó 26-án tartott meg fennyes keretben, gazdag tárgyszerzőtall. Az intézet igazgatójának hazafias beszéde után kiosztattak a jutalmak. Jutalmat nyertek: a) Az áll. polgári fiúiskolában: 1. A Királyi Pál-féle alapítvány kamataiból szorgalom és előmenetelért 20—20 korona jutalomban részesültek: Spiráncz István I. Beker István II. és Tokos József III. o. tanulók. 2. A Csáktornyai Takarékpénztár adományából 20 koronával az intézet legjobb tanulója, Polesinszky Jenő II. o. tanuló jutalmaztatott meg. 3. A csáktornyai fiatalság által alapított Magyar Ösztöndíj kamatai 10 korona aranyát Mik Károly IV. o. tanuló kapta. 4. A Czvetkovics Antal-féle alapítvány kamataiból 10 koronát kapott Horváth Károly IV. o. tanuló. 5. Az önképzőkör alapjainak kamataiból önképzőköri munkálkodásért könyvjutalomban részesültek: Kemény Arnold és Zeller János IV. o. tanulók. 6. Jó viselet és kiváló szorgalomért könyvjutalomban részesültek még: Poszávecz Antal és Fliszár Imre I., Láng János és Nagy Frigyes II., Polesinszky Géza és Fliszár Béla III., Megla János és Hajdinyák Sándor IV. o. tanulók. — Az áll. polgári leányiskolában: 1. A Királyi Pál-féle alapítvány kamataiból jóviseletű és szorgalmukért 20—20 korona jutalmat kaptak: Zala Mariska és Idösb. Horváth Ilona IV. o. tanulók. 2. A Csáktornyai Takarékpénztár 206 korona adományát Tanai Franciska I. o. tanuló kapta jóviselet és előmenetelért. 3. Jóviselet és szorgalomért könyvjutalomban részesültek: Nagy Margit, Hermann Róza, Fuss Valéria és Fodor Margit II. o., Polcz Erzsébet, Mekovec Ilona és Tislerics Mária III. o., Hajas Irma, Klein Margit, Schenk Margit és Stein Hermin IV. o. tanulók. — Mindkét intézetben az ünnepélyt 1—1 hazafias ének

zárta be, mely után az ifjuság elszéledt, hogy a nagy és fáradtságos munka után — gondtalanul élvezhessék a jól megérdemelt pihenést, a kellemes és boldog vakációt.

— **Takarékpénztáralakulás.** A Muravidi Takarékpénztár R. T. július hó 1-én tartotta meg alakuló közgyűlését. A közgyűlés után fényes társaság volt.

— **Tanítóképesítő vizsgálatok.** A helybeli áll. tanítóképző-intézetben a múlt héten voltak meg a tanítóképesítő vizsgálatok. A vizsgálatok írásbeli része már június első 3 napján folyt le, a szóbeli és gyakorlati vizsgálatok június 18—24. napján tartattak meg. Tanítóképesítő-vizsgálatra 23 tanítójelölt jelentkezett, akik közül sikeres vizsgát tett 12 jelölt, 5 javítóvizsgálatra utasított félésztendőre. Kántori oklevelet kilencen szereztek. Horvátnyelvű kiegészítő vizsgálatra 12-en jelentkeztek, kik közül 4-nek sikerült a vizsgálat. A képesítő vizsgálatot Ruzsicska Kálmán dr. kir. tan. tanfelügyelő megalót szavakkal fejezte be, melyeket pályájuk kezdetén a fiatal tanítókhöz intézett.

— **Tanulók kirándulása.** A helybeli állami polgári fiúiskola mintegy 50 növendéke múlt hó 24-én Patak Kálmán igazgató és Unger Károly tanár vezetésével a délután 1 órakor induló vonattal kirándulást tett a szomszédos Alsólendva városba. A tanulók odaérve, mindenekelőtt megfürödtek a Feketeérben, majd megtekintették a híres esernyőgyárat, felrándultak a Szentháromság kápolnához s innen gyönyörködtek a vidék szépségében. Ezután az ősi lindvai Bánffyvárat szemlítették meg, mely után a város egyéb nevezetességeit is megnézték. Nagy kár, hogy a Szentháromság kápolnában őrzött Hadik lovag múmiája elzárva maradt előlük. A tanulók a Ferenczy-vendéglőben pompás és olcsó vacsora, s vidám énekszó mellett töltötték el a nap hátralévő részét, s új, gazdag ismeretekkel megrakodva az esti 9 órai vonattal érkeztek vissza Csáktornyára.

— **Óvoda vizsga.** A helybeli állami kisdovodában június hó 25-én délelőtt 9 órakor tartották meg a szokásos évről vizsgálat nagyszámú közönség jelenlétében. Örömmel hallgatni a kis óvodások tisztá, magyar kiejtésű énekeit, szavatait, gyönyörködni a kicsinyek vidám játékaiban. S ez mind a két óvóné, a Julcsa meg Cili néni fáradságot nem ismerő ügybuzgalmának, a kisdetek és pályájuk iránti szeretetének köszönhető, kik lelkük ideálizmusával, vas szorgalommal iparkodnak a gondjaikra bízott idegen ajku kisdeteket az édes hazai nyelv ismeretére tanítani, a magyar észre nevelni. Isten áldása kísérje hazafias irányú működésüket, fáradságukat. Vajha hazánk minden nemzetiégi vidékén oly elementáris erővel haladna a kisdetek körében a magyar szó, magyar érzés, mint itt, a szép Muraköz metropolisában, s vajha mindenütt oly lelkes, s pályájukat szerető óvónénikék működésének mint Csáktornya városában, akkor a nemzetiégi kérdés csillaga talán rövid évtized alatt a haza egéről végleg feltűnne. Az óvoda vizsgán feltűnést keltettek a közönség körében a kicsinyek kézimunkái, agyagmintázásai, módszeres rajzai stb. Szóval az óvónénikék, a kisvilág is kitelték magukért. Az óvoda zaját most már a csend váltotta fel. Legyen pihenésük, vakációjuk kellemes.

— **Értesítők.** A katori közs. elemi iskolának a múlt tanévben az 5 fúosztályban 276, a 6 leányosztályban 291, összesen 567 tanulója volt. Ebből a létszámból a fiúk közül 200, a lányok közül 226 mehet fel-

sőbb osztályba. A gazd. ism. iskolába 88 fű 107 lány járt. Az első számú óvodát 125 a II-at 92 gyermek látogatta. — Az említett iskolákban 4 tanító, 3 tanítónő, 1 hilitató s 2 óvónő tanított. Az iskola igazgatója Pataki Viktor. — A perlaki iparostanonciskolában 6 tanító tanított. Ez iskola 4 osztályba összesen 74 tanonc járt. Az iskolát Tóth Sándor áll. isk. igazgató vezette.

— **Vasárnapi Újság.** nagy tömeg szép érdekes képek közül a legutóbbi napok aktualitásairól. Károly Ferencz József főherceg eljegyzéséről, továbbá Bier főhadnagy bécs-budapesti repüléséről, a budapesti ingalmak körházáról, a vásárcsarnokról, Munkácsy Mihály síremlékének telepezéséről, az Achim-pör gyulai tárgyalásáról, a triestai hullám-ár katasztrófáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László regénye, P. Abraham Ernő novellája. Egyéb közlemények: Dömény József és Székely Salamon, az aradi jubiliás tanár arcképe, Sztrokay cikke a világegyetem szerkezetéről, Kazinczy Lajos szobrának képe, a bécsi regatták nyertes magyar négyes képe, tárcákra a hétről s a rendes heti rovatok. Előfizetési ára negyedévre 6 korona, a »Világkronika«-val együtt hat korona (Budapest, IV. ker. Egyetemter. 4. szám).

— **Eladó díszcserjék.** 3 drb. babérfű (Laurus nobilis), 2 drb. Ivenimus, 1 drb. fehér és 1 drb. piros oleánder szabad kézbeli eladó. Bővebbet Martincsevics Julcsa áll. óvónőnél Csáktornyan.

— **Anyakönyvi statisztika.** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében a f. év első felében (január—június) 59 születés, 65 halálozás és 23 házasságkötés jegyzetelt. — A Csáktornya vidéki anyakönyvi kerületben pedig ezen idő alatt 114 születés, 54 halálozás és 36 házasságkötés történt.

— **Ragadós állatbetegségek Muraközben.** Ragadós száj- és körömfájás: csáktornyai járásban Alsóferencfalva 17 u., Békásd, Belica 5 u., Csáktornya, Drávacsány u., Drávazentiván 65 u., Drávazentimihály 14 u., Drávavásárhely, Felsőpusztafa 80 u., Felsővidafalva 16 u., Muraszentmárton 30 u., Ormos 24 u., Szentilona 2 u., Zalaujvár 7 u.; perlaki járásban Dezsériak 12 u., Drávaegyház 15 u., Drávafüred 16 u., Drávasklós 7 u., Kisszabadka 7., Kotor 8 u., Muraszentmária 37 u., Muravid 4 u. Ivarszervi hólyagos kiütés: csáktornyai járásban Drávavásárhely 2 u. ló. Sertésvész: csáktornyai járásban Csáktornya 2 u., perlaki járásban Drávafüred.

— **Bérbeadott vadászterület.** Csáktornya nagyközség vadászterülete hat egymásután követő évre a legelőbet ígérőnek: a »Csáktornyai Vadászársaság«-nak évi 150 korona bér mellett bérbe adott.

— **Eltűnt fiú.** Jurkovic Miklós szelencegyi lakos 12 éves György nevű hűlye fia még múlt hó 13-án a délutáni órákban Szelencegy község határában levő ugynevezett ribnyek malomtól eltűnt s azóta nyoma veszett. Köröztetése elrendellett.

— **Kifogott hulla.** Muraujfalva község határában múlt hó 10-én egy 14—15 év körüli 140 cm. magasságu fekete haju, ismeretlen s már oszlásnak indult női hullát fogtak ki a Murából.

Nyilatkozat.

A köztem és »Neumann S. utódai« cég tagjai közt lennforgott ügy sajnálatos tévedésnek eredménye. Ezért a cég tagjainak kellő elégtellett adtam.

Csáktornyan, 1911. június hó 27-én.

Gold Ferenc.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novina, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Prisplatna cena je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvrt let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.
Obznane se poleg pogodbe i faš računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR.

Penezi i znanost.

Ljudi su dugo bili u tēm misljenju, da tko je bogat, on je i srećen, on je gospoñ clovek on živi dobro na svētu. Pak je to u starim vrēmenu i moglo biti tak. Negda su onomu cvele ruže, koj je čim više penez imel. Za peneze si je mogel kupiti sve, dapače i biskup je mogel poslati pred nekoliko slotine ljeta takav clovek, koj pisati niti čitati nije znal ali je drugač bogat bil.

Dēnes je to sve drugač. Svēt se je strašno preobrñul. Zabadau dēnes ima makar i na vaggone penez, pak ako nēma pamet nēma znanost, onda mu je sve zabadava. Dēnes si čast nemore kupiti. Najvišeput i pēneze zgubi, jer ga lahko vkaniju svakojački prevaranti. Dēnes je znanost cloveka najvekke blago sa kojim si more svaki kruh steći i mnogi se obogatili. Sigurno, znanost sama u sebi nije još realno blago, ako isti clovek nije pošten i ako je nepobožen. Takov clovek svoje znanje jako lahko na kriviput pohasnuje i predi ili potli mu je rešt zaslužba.

Na tēmi stvarima si vnogo more clovek premljavati. Pamet, poštenje i pobožnost su tri svojstva, koje cloveka naprē pomoreju. Ietina da takov clovek mnogo borbe ima u svojim životu ali ako je batriv, siguren i neboji se skušavanja nego u svakoj priliki si pridrži ta tri svojstva, onda takav clovek mora naprē iti. Jer na sreću mu je pamet, na sreću mu je poštenje i na sreću mu je dragi Bog. — Jer i Bog veli: »Pomori si sam, ako očeš da ti ja pomognem!»

Tko se nebi razsrdil?

Oni su stali pred sudom, obojica su po danu sedeli jedan nuz drugoga, a po noći su isto tako jedan nuz drugoga ležali u jednoj te istoj postelji, Antun Iglčić i Peter Sivčić, Antun je bil tužitelj a Peter obtuženi.

Obojicu su bili šnajderski dietiči pri jednom te istom majstoru, obodva su kroz dan sedeli, a ako je bilo silno dielo, i kasno do noći na istom stolu te su nogami pod stol zvonili, obodva su svoje ležište dielili u istoj postelji u vlažnoj i tamnoj komorki i obodva su se već nekoliko godinah kakti dobri kameradi liepo i dobro pogadjali. . . . a eto sada tu stoje pred sudom!

Prvu rieč je imal Antun i on pričme:

»Sve, kaj je pravo, gospodin sudac, ali zdupušenjem govoreč, da bi oni bili šnajderski dietič, pak se njim to dogodilo, kaj se je meni, prosim bez zamere, i oni bi se razsrdili!»

»A da bi njim se pak to dogodilo, kaj se je meni dogodilo, sigurno bi se i onda srdili — je hotel Peter se nuter miešati, ali je po sudcu bil strogo opomienjen, da

Gledim dēnes cloveka, koj brez znanosti živi, kak jako i jako siromaski je taj clovek! Jednim je istina Bog skrtil, da budu pametni i za ove siromake nije čudno i nije grēh ako nisu pametni. Ali kaj moremo reći za onoga, koj ima zdravu pamet, ali ovu pamet ni si je hotel razsvetliti dati! To su vam ljudi, koji u mladu doba, kada su imali priliku si oštriti svoju pamet izostali iz škole skitali se i vnogi u svojoj malo; dobi nisu niti vidli školu.

Škola to je mesto gde si clovek dēnes pamet more oštriti. Kak strašno je siromak onaj clovek koji nikaj nezna. Slēpec je pa makar ima oči, gluh je pa makar ima vuha!

Dēnes već ljudi poznaju skoro celu zemlju. Znaju kak tam stoji svēt, kak ovde, znaju da sunce nije kak tanjēr veliko, nego je to strašna kugla, proti kojoj je clovek od mravle još menjši. Znaju da one zvēzde koje se vidiju po večeru, da su to strašno velike kugle, na nekojima je takov život, kak na našoj zemlji. Znaju da je okoli zemlje luft, koj je sve redkeši čim više idemo gori. Znanost je iznašla svakojačke mašine sa kojimi se ljudi voziju, i pomažeju si. Kak je to lēpo sve znati, kaj je to lēpo sve čuti! Gde nam se otpreju vrata, da od loga svega čujemo i znamo? — Vu školi

Vidite kakvo dobro je škola. Pak zato niti jedan naj nezamari, dok je mladi vu školu hoditi.

Dēte na selu, čim dvanajst ljet mine staro izostane iz škole, zatem ide vu nedeljnu školu. Tojest iti bi moralo, ali na malo mēstah se to svršil pri nas vu Medji-

zmies negovori, i Antun je nastavil dogodjaj dalje pripoviedati:

»No . . . mi anda spavamo zajedno i hrčemo kak štakori . . . no, i oni gospodin sudac bi hrkali kak štakor, da bi se morali celi dan, pak i do pol noći tak truditi i mučiti, kak mi . . .»

Sudac si zabrani oštrimi riečmi svaku prispodobu njegove osobe sa hrkajućimi štakori, a onda Antun nastavi dalje:

»Tak anda . . . mi obojica hrčemo kak štakori, i na jedan krat majstorica pokuć na vrati, kak to svakog jutra kuca, i ja se probudim, kak se to svakog jutra prvi probudim, jer imam lahkoga sna, i anda druknem Petra med rebra, kak ga svakog jutra znam druknuti . . . dakako u prijateljstu i dobroj namieri, gospodin sudac, kak bi i oni svoju gospu druknuli, ako bi se prije probudili, a zajtrek bi već bil gotov i stol prstir u drugoj sobi.»

»Sada pak pustite u miru mene i moju gospu, ter nemiesajte nas u vašu stvar! — zakriči srdito sudac — »drugčije . . .»

»Oha« — veli Antun — »neka mi odproste gospodin sudac, sam se jedno malo

murju. Narod je nemaren, narod si neće sam pomoći i zato ostane bedast! Onda krivi gospodu i fiskaliuse i agente, a nitko ga nebi mogel vkanić kad bi spameten bil. Vu drugih mēstah narod mnogo i mnogo alduje na svoju decu. Na drugih mēstah čim dēte već iz nedeljne škole izostane, se upiše vu »društvu mladičov« i pollam vu »društvu gazdov« i tak navēk ima priliku čuti dober navuk, pamet se mu bistri, nebude rezvuzdan, nego dober mladić a pollam dober gazda i spameten clovek.

Društvo mladičov se vu svakoj školi more ustrojiti pod vodjenjem navučitelja. Člani društva moreju biti od 16—24 ljeta stari mladić. Tu čitaju knjige prirediju zabave, navčiju se kajkake predstave i to se jako lēpo dopada roditeljem jer njihova deca, namesto, da bi se po krčmah razvuzdala se vućuju i vu predstavah, čitanju, popevanju si najdeju zabave.

Za gospodarstvene društva bi vam toliko lēpoga moral pripovedati, da budem drugiput od toga pisal. Za sada samo još, da ima sela već na jezere i jezere, gde su selske šparkasse, koje si narod sam vodi. Vidite kakva je to pomoć. To sve svojoj znanosti moreju zahvaliti. Znanosti, koju su vu školi i vu drugih mēstah iz svoje marljivosti si priskrbeli.

Budite sigurni, da dēnes samo sa znanostjom more clovek živeti. Pak zato dajte svoju decu, da se vući. Naj se vući meštrije ili kaj gud k čemu mu je volja. Ako bude imel znanost, bude srećen.

zabrbljal, pak rado dopuščam, da bi oni voljkeše svoju gospu druknuti . . . ali mi prosti ljudi nismo tak čuljivi, pak je Peter do sad uvijek takovo budjenje u jutro prijateljski ocienjival, kak je i bilo, makar da je bil put med rebra»

»No . . . a onog jutra, — znaju . . . to njim je bil na opak preobrñeni sviet! Čim sam ga druknut, tak znaju . . . Peter se je tak prepašil, kak da ga je Patkó ili Róza Sandor med rebra vpičil; on se otesrne na me i izkesi kak vrag iz maslenke, pričme psovati i strahovito kleli, stisne obodve sake . . . baš pošteno kostene, jer niti na cielom tielu nema mnogo mesa, pak pričme šnjimi, po mojoj glavi, po plećih, po črevu, jednom riečju, posvuda kud je samo dosegñul, tući, kak da je obnored, onda me hiti iz postelje, te me dalje mlati, da mi je pred očima sve črleno bielo i zeleno postajalo, kak se to za dobroga domorodca pristoji, i ja neznam jeli me nebi bil zatukel, da nisam pobiegl u samoj rubači i gaćah, pak da nisam za sobom hitro vrata zaklenul. Jednom riečju, tak je delal zmenom, kak da je na biralištu ablegata . . .»

»Gospodin sudac, tu bi coviek moral

Prosimo naše poštovane predplatnike, naj nam v novim ferialju predplatne zao-

statke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

— **Učenijski odputovanje.** Od csakotornijske državne građanske pučke i djevojačke škole šestdeset učenika su junius 21-ga dana na 5 dnevni učenijski odputovanje otišli. Četiri dneve su u Budapeštu sprovadjali, a 5-ga dana poleg Balatona na Fűredu, Siofoku i Földvaru su sprovadjali. Diaki su junius 25-ga dana odvečer ob 11 uri dolazili nazaj u Csakotornju.

— **Te Deum.** U mjestni državni pučki skoli je junius 24-ga dana pred poldan bil Te Deum, tojest školsko leto zaključanje. On dan v jutro ob 8. uri je bila sveta meša u farnoj cirkvi, na kojoj su svi učenici, učitelji, i više roditelji nazočili. Mešu je P. Horvatek Mansvet kateketa držal. Za svetom mešom su dijaki nazaj išli u školu, i ovdje su se med marjive, i u magjarskim jeziku najvećsega uspeha posvjedočene učenice nagrade razdělili. Nagradu su dobili iz Kiralyi Pál-zvanoga osnovanja 10—10 kurun: Petz Ferenc i Megla Eržebet učenici iz I-ga, Vabec Ferenc i Dokleja Teréz iz II-ga, Novak Janoš iz III-ga, i Szöke Lasló iz IV-ga razreda. 5—5 kurune pak sledeći: Vresk Gjörgj i Horváth Teréz iz I-ga, Znidarić Jenő i Mekevec Paula iz II-ga, Dobsa Mihali i Habjanec Štefi iz III-ga, Petek Rudolf i Megla Mari iz IV-ga razreda. Iz Jeney Gustav-zvanoga osnovanja dobili su 5—5 kurune: Thorday Eržebet iz III-ga, i Polešinsky Béla iz IV-ga razreda učenici. Iz Cvetković Antal-zvanoga osnovanja 10 kurun nagradu je dobil Magjarić Frigješ učenik iz III-ga razreda. Liepo magjarsko molitveno knjigu dobili su iz Kramarić Istvan-zvanoga osnovanja: Znidarić Irma iz III-ga, i Kerman Angjalka iz IV-ga razreda učenici, nadalje Horváth Kativ iz III-ga i Zuppanits Margit iz IV-ga razreda. — Takajše liepo magjarsko molitvenu knjigu dobili jesu iz «Vasasztaltársaság»-zvanoga osnovanja: Tkálcec Julia iz III-ga i Bistrovic Klara iz IV-ga razreda učenici.

— **Smrt med vanjkušē.** Kostric Mat-

jaša lendvarózávögiskomu stanovniku tri mesecnoga Jožef zvanoga sina su u postelji na mrtvoma našli. Doktorska vizita je odlučila, da mali dečko se je med vanjkušē zagutil. Izragu su podigli.

— **Knezijski rang.** Kralj je Feštelić Tassilo grofa, kešbeljskoga vlastelina na knezskoga ranga zdignul. Novi knez je našemo kralju, Feštelić Jenőu bral.

— **Streliša je svojega muža.** Būki Vendel Ivanfalvanski stanovnik, koponar, je ne živel skupa svojom suprugom, jer za radi njegve pijanštine, urtek se je svadil s ženom. Muža je jako to bantuvalo, da prez suprugu mora živel, koju je jako ljubil, i višekrat je njoj na znanje dal, da nek dojde nazaj k njemu, ali žena je ne slušala na muževu prošnju. Jeden dan je suprug toga glasa dal ženi, da bi se rat žnjom spominati, ali ona je toga glasa nazapostala, da, naj niti ne nogu dene na grunt, gde ona stanuje. Būki je ipak odvečer pokucnul k supruzi, koja, kada je spoznala glasa od njezinoga muža, na fletnoma je vrata zaprla, na kaj je srditi suprug vrata putirtil i u sohu stupil, ali u ovim trenutku su i dvē pucanji se sglasili. Jedna kuglja se je u stēnu zavrtila, a druga pak koponaru u črēvo. Streljeni muž je još imel tuliko jakosti, da se je na zenu hitil, i iz njene ruke pistolu van vzel i iz sobe vanklonul. Od meste drame na 250 korake dalje je u jeden promet išel i tamo kočiju proseč, odpefal se u Mura-sombat vu špital; ovdje su ga izpitivali, na kaj je umrel. Krvnu zenu su žandari vhitili.

— **Župnik premještenje.** Tolnai grof Feštelić Jenő kakti zaštitnik, je Puric Lukač Murasentmartonskoga plebanoša na belicaisku plebaniju premještil.

— **Novi župnik.** Presvjelti grof Feštelić Jenő je Molnar Gjörgj sveteiceiskoga (Hrvatskiorsag) plebanoša na Murasentmarton za plebanoša imenoval.

— **Odlikovani ovčar (juhas).** Magjarski ministar od poljodelstvene posle je Gilica Istvan mezđörskoga ovčara s priznanje diplomom i sto kurune nagrdum odlikovao. Gilica juhas je više desetak godine marljivo i pošteno služil. Diplomom i nagradu je sam Goda Béla gjörski veliki župan prek-

dal med svečanosti odlikovanomu staromu ovčaru.

— **Rotschild u Budapeštu.** Barun Rotschild Lajos banker je u minucem nedelju na automobilu na Budapešt dolazil. Drugi dan pred poldne je pohodi magjarskoga ministarpredsjednika i financministra, kaj zahtali magjarskomu kormanu odlikovanje. Barun Rotschild je i u orsacki hizi bil i poslual s jednaciu. Posle podne se je na automobilu nazajputoval u Beč.

— **Rusi u Budapeštu.** U minucem pondelek su dvajsti ruski dijaki, od balumske državne gimnazije učenici u Budapešt dolazili. Dijaki su već od junius 24-ga dana u Magjarskim orsagu, preko Zimony, Ujvidek i Kiškörösa su u glavni varaš došli, kaj ga pogledaju. Dijaki su ministra od školske poslov gosti.

— **Jednomu bogatašu smrt.** Paunović Miklos hrvatski orsacki zastupnik je u Beču, vu jednim sanatorijumu umrl. Paunović ima u Vukovaru 79 hiže i pet milijun kurun imanje.

— **Samoubojni liečnik.** Dr. Ac Karoli hercegalvanski liečnik se je s veronatom ogital i za neštere ure umrel. Samoubojni liečnik već je zdavnja bolestan bil, i to ga je u smrt tiralo.

— **Sofferino.** U Taljanskim orsagu je jeden glasoviti varaš, i to Sofferino, koj u Mantua državi leži. Glasoviti je zato, jer pred petdesetdvē godine, u 1859. junius 24-ga dana su francuzi i piemontski poleg ovoga varaša tak po istinsko žbili naše drage susede, austrijance. Austria-magjarski konzul je u minucem nedelju s lepim viencom okiñčil ono mesto, gde su od soldate koste zakopali.

— **Samoubojna majorica.** U minucem nedelju poslie podne Jahn Karoljica, rodjena Janovsky Terēzia, četerdesetosem godine stara, jednoga umirovljenoga majora supruga, u Budapeštu, na Taltoš-lica pod 18. brojom ležeći stanu si je šinjaka s britovom odrezala. U izvan sebe položaju su branitelji njega u Janoš-špital spravili, gde je pondelek jutro umrla. Zrok je nepoznal.

— **Zita hercegica u Beču.** Karoli Ferenc Jozefa nadvojvoda zaručnica, Zita bourbon-parmaiska vojvodica de u julius mesec prveše dane u Beč dolazili. Vojvodica

ribju krv imati u žilah, da ga to nebi srdilo, pak anda prosim, da se kaštiguje.»

»No«, — veli sudac — »vaša srditost je temeljita, ali sad moramo još čuti, kaj će vaš kamerad, koj mi se čini vrlo nasilan patron, na svoju obranu iznesti.«

»Ja? Na moju obranu? više nego se misli« — odgovori Peter Šivić — »Samo neka poslušaju, kaj mi je ov... zmušenec tuj napravil! — Bog i bogme, i oni bi svoju gospu korbačili, da...«

»A, toga pak je ipak već odviše... ja vas obojicu dam zatvorih, ako mi još jedan krat...!«

»Izbišla... to je opet bilo faleno! Anda... oni svoju gospoju nebi korbačili, ali mi... mi obavljamo naše stvari liepo polih med sobom, a nebežimo za svaku figu odmah k-sudu, kak ov... šepikurta tu!«

No, hajde, da pripoviedam. Samo si naj promisle, kaj mi se je dogodilo!«

Kak siromaški mi dietiči živemo, kakovaja je jednostavna košta pri naših majstorih i kak si mi skoro nikada nikaj finijega za jesti privuščiti nemremo, to njim je dobro poznato.«

»No anda... pak jer nam naš život

ništa nepodaje, kaj bogatim samo od sebe u usta leti, stoga si mi moramo senjami pomoći, da bar negda k nećemu finomu dojdemo, pak anda, baš one noći sam imal tak liepu senju, za koju bi dal polovicu svojega života, da bi se mogla izpuniti.«

»Vozil sam se u »városi liget«... u sanji najme, u posvema novoj kočiji: u ustih virginia cigaru, na desnoj strani princessa... Njihova gospa more liepa biti, ali... izbišla, ona nesme liepa biti... anda... princessa neobične liepote... čovieku samo sline dohadjaju u usta, a u lievom žepu je samo cingetalo, kak sami zlatni zvonceci. Na jedan krat veli princessa:«

»Čujes Peter, ja sam gladna, nebili mi malo u jednoj restauraciji odseli, u onoj, gde kelnerica Trezika još sve na krajcare i forinte računava, pak bi si zapoviedali par pišćancov za jesti i šampusa za piti!«

»Je... zakaj ne, velim ja, mi imamo pak nam more biti!«

»Ja anda kućiša druknem đesnom nomog u doljni kraj hrbla i brrr! stoje zmožni konji kak zazidani.«

»Ja skoćim iz kočije kak lopta i skaćem

u silnoib štun.fah na drugu stran kočije k mojoj princessi, te ju nobi dignem iz kočije i pelam ju pod rukom do jednoga na samom stojećega stola i zapovem donesti, kaj je najbolje i najskuplje.«

»Gospodine sudče... u paradizušu more liepo biti, ali još je liepše sad tuj bilo smojom zaručnicom princessom i punim žepom dukatah!«

»Eh, kak su kelnerice dobile fletne noge, i na jedan krat je na stolu stala velika zdelá puna friganih pišćanec... svaki komadić kak zlato i reš! Ja se veselim, kak da sem ob pameti došel na to fino jelo, te ponudim mojoj princessi zaručnici, a i sam vzezem jedan komadić, i baš ga prinsem pod nos, eto... taj hip došim med rebra udarac; taj prokleti fakin... me je probudil!!!«

»No«, — veli sudac smejuć — »vaša zlovolja je doduše opravdana, ali frigani pišćanci su bili samo u sanji, a čuske pak su bile u istinu, i to je ovde pri nas velika razlika. Medjutim mozbit bi vam moj navuk mogel kaj hasneti, pak ako Antun požali, da vas je prezagod probudil, a vi pozalite, da ste ga zato čuskali, onda...«

bude mladoženja matkova gost u augartenski palači. Zaručnica bude u julius mesecu i kraja pohodka ali u Lainzu, ali pak potlam u Ischlu.

— **Petar kralj pri Ferenc Jožefu.** Iz Beograda javiju, da Pašić serbski ministar-predsjednik bude najbliže u Beč dolazil, da pripravi Petar kralju pri Ferenc Jožefu puta k pohodjenju.

— **Zvonarov sin.** Naghalmoskomu zvonaru sin, Balaz Simon, je iz jedne ladice 15 kurune vkrat. Sadržni stol je toga fajnova lita na jeden mjesecni rest odsudil.

— **Kolera u Triestu.** U Triestu junius 25-ga dana je dolazila Austro-Americana Oceania zvana ladja, koja je iz Newyorka dosla u Triest. Na ladji je jedna Brenner Zofia zvana putnica zboležala i u koleri drugi dan umrla. Ladju su za pet dni pod kontumaciju deli, a putnike pako dezinficirali.

— **Morska parada.** Kak smo već zadnji pisali, junius 24-ga dana je velika soldacka parada bila u Triestu. Naime on dan su kralji i na morje pustili prvoga Dreadnoughta, tojest najveću ratnu ladju.

Na svečanosti nazočni su bili od kraljske familie više vojvodi, velikaši i orsacki zastupnici iz magjarskoga i austrianskoga parlamenta. Parada je velika i lepa bila. Koji su tam bili, nigdar nebudu pozabili ovu lepu svečanost. Sam Ferenc Ferdinand prietolonasljednik je tak pridieti bil, kaj su mu suze tekle, kada je ratna ladja na morju se genula. Ov novi Dreadnought, koj »Virbus Unitis« ime nosi, je 151 meter dugi, 27 meter široki, gončina jakost je 25 jezero konjskojakost, sadržaj pako ima 20 jezero, 331 tonna (20 milijun 331 jezer kilogramm).

Na ratno ladju budu došli 52 stuki. Ladju su poleg Triesta u Stabilimento Tecnico zidali i ne menje, kak šestdeset milijun kurun kosta.

— **Žalost u kraljski familiji.** Maria Valeria nadvojvodica, Ferencz Salvalor nadvojvoda supruža je u minucem ponedek u jutro u Ischlu dievojku rodila. Ali mala nadvojvodica je ne dugo živel, jer još on dan posle podne ob fertalpet uri je umrla. Kralj, koj u lainzskim Hermes-villi stanuje, se jako tuguje za malo vnučicu.

— **Šest i pol milijun.** U Indiji vu

»No, anda žalimo,« — vpadnu obodva sudcu u riec, pruže si prijateljski ruke i povrate se mirno domov.

»Za pravo rekuć.« — veli Peter uzpu svojemu kameradu Antunu, kad je previdel, da ov opet pozna šalu — »za pravo rekuć, si ti bolje prošel nego ja, jer ti imas svoje čuske, ali ja, ja od friganih piščanec neni niti kluna a i princesse je posve nestalo, i ja sud morem slobodno dosta dugo čekati, dok mi opet u senji kaj tak liepoga naprvo dojde ... dan današnji se čovjek nemože na nikaj zanesti. ... niti jedan krat na sanje.«

»U ostalom ... hodi s menom ... ja ti pitam jedan gulyás, za da dobis flaster na tvoje črnjavke!«

I oni su se navrnuli u nieku ošteriju, tam su svetkovali svoje pomirenje te su pri tom philosophirali, kaj je bolje, jeli jedan pravi gulyás ili frigan piščanec u sanji, pak su po dugem sim tam spomenkom pronašli, a pri tom su njim pomagali nekofiki prisutni kucići, da je za želudac nepobitno, bolji gulyás, ali za gustu da su bolji frigan piščanci u sanji.

Em. Kollay.

zadnjim vremenu je tak huda porast bila, da ne menje kak 6 milijun 473 jezero i 704 personi su u gladovanju umrli. Bog moj, tam je mogla stopam biti sterčija!

— **Bik i automobil.** Dr. Kovač Gjula zubar svojom familom je iz Felix-kupališta na automobilu došel prama Nagjvarada. Med putem je automobil na nagjvaradski sajam tirajuće krave došel. Jeden bik se je od automobila prestrašil i mašinu poleg orsackoga puta u grabu posiknul. Koji su u automobilu sedeli, svi su se oranili. Bika, koj je proti stropojućega automobila isel, skupatrenenje ga je zaklala.

— **Neareča u rudi.** U Marle (Francuzkiorsag) občini vu katolički cirkvi, gde su verniki skupa došli na firmanje, od jedne male dievojke oprava se je nekak od goreće svete vužgala. Poleg goreće dievojke stojeće druge puce su na to s kričanjem bežjali van iz cirkve U velikim tiskanju su se više oranili, i više dievojke su teže goreće rane trpele.

— **Jednoga desetnika samoubojstvo.** U Temesvaru se je u minucem tork posle podne Jakim Beča od 29-ga pjesickoga regementa desetnik vu Nador-kasarni u glavu strellil i odmah umrl.

— **Nova repača.** Wolff profesor, od heidelbergске astronomie ravnatelj, je tekuce meseca 19-ga dana jednu novu repaču odkril. Repača se još do vezda jako bleđo vidi i je med Herkules i Orlin zvezdikope na hataru.

— **Samoubojstvo za jednoga škriljaka.** U Pragi (Česka) iz Moldva mosta junius 22-ga dana je jedna mlada gospa u rieu kućila zato, jer je njoj suprug ne hotel novoga škriljaka kupiti. Pred samoubojstvo je žena dugo prošla njezinoga supruža, da nek kupi njoj novoga škriljaka, ar pajdašice već svi novoga škriljaka nosiju, ali suprug je ne hotel kupiti. On dan su mladi pari pod rok prek isli na Moldva mostu, kada se je žena na hitroma prek citila na mostu. Na brežuljku delajući brodari su odmah za nju vestali, i srečno iz vode vanbranili. No, do vezda već morug ima i žena novoga škriljaka!

— **Smrtno branjenje.** U Nadašd (Zalavarmegjia) občini je junius 20-ga dana pri Karolji Šandor hiži ogenj nastal, koj se je na hetnoma rezširil. Karolji je iz goreće stale jednu kravu hotel braniti, nutar je isel, ali od velike vrućine i od dima je omedleno skupapal. U goreću stalu je niko ne hotel za njega iti, i tak je Karolji med plamue svoju smrt našel. Kada su med ruševine njega našli, već je čisto zgoreti bil.

— **Odputovanje.** Od csakornjaiske državne gradjanske škole četerdeset učeniki su u minucem subotu posle podne ob 1 uri u Alsöldenva varaš odputovali s Pataky Kalman ravnatelj i Unger Karolj profesorom. Dijaki su u Alsöldenva pogledali grada i druge znamenitosti i odvečer ob 10. uri su nazaj došli u Csakornja.

— **Stari samoubojnik.** U murašombatskim kotaru, vu Szeutbiber občini je kakti dovec, ostavljen živel Mižoli Istvan 63 godišnji gazda. Mižoli je uvijek u sterčiji bil. U minucem ponedek je starac gori isel na najže, i tamo se je obesil. Dok su na njega došli, već je mrtve bil.

— **Oslobodjenje.** U Čaba varašu, kak smo već to spisali, su Achim L. Andraš orsackoga zastupnika, seljakkralja Žilinsky-dečki vmorili. Junius 24-ga dana je u ovim

poslu u Gjula varašu bil sud. Porota je Žilinsky-dečke od kašige oslobodila. Pitanje, kakvoga suda će donesti veća oblast, tojest kuria?

— **Novi željezni most na Tisi.** Pred dve letmi, na marcuis 15-ga je Tisa riekka odnesla solnokskoga mosta, kojega su još u 1849. godinu zidali, jer staroga su u boju vužgali. Ov most je bil jedini med Tokaj i Sentes na široki Tisi, zato je nevolja velika bila, i na hetnoma je pomoć nastal. Pred jedno godinu su hapili novoga željeznoga mosta zidati i letos, junius 17-ga dana već je most na čistoma gotov bil. Novi most je 190 meter dugi i 8 meter široki. Mosta, koj se za »Ferencz Jožef-most« zove, junius 24-ga dana su u velikom paradom odprli. Na svečanosti nazočen je bil u ime magjarskoga kormana Kalman Gustav državni tajnik i druga gospoda. Most je jeden milijun kurune koštal.

— **Nogi general u Budapeštu.** Zanimivoga gosta bude imel Budapešt varaš u buducem mesec sredina: grof Nogi glasovili japanski general, koj na neštore dane u Beč putuje, i na Budapešt će dojt.

— **Kralj na jesenskim manövr.** Kralj bude nazočen na jesenskim velikim manövr. September 11-ga dana bude odputoval iz Beča i drugi dan pred podne dolazi na Kašša, gde ga budu uredovno prijeli. Za kratkoma će dalje putovati na Barfa, a odonut pako na automobilu ide na Stropkó.

— **Soldatim kruha budu popravili.** Zajednički ministar vojnih posala je ne zdavnija odredil, da soldati budu od vezda boljšega kruha dobili. Do vezda su vu komisirkruhu jako čudaj posje zmješali, ali poleg novoga odredba od vezda samo 20 procent posije slobodno u kruh zmješati. Onim soldatim, koji u Bosniji služuju, mesto posje belo melo zmješaju u komisirkruh. Hej! Gospodine Bože, makar će našim momakim perece, makarune, tenfanje, glive, pečene purane, guske, a ktomu dobroga medjimurca i fine cigarie dati zajednički ministar, ipak se bolje čuti naš Jozek, Mihek, Pavlek, Tonček doma u našim Medjimurju, kak vu najlepšim munduru pri soldatiji. I dievojke se tomu bolje veseliju!

— **Srušeni turen.** U Rodegu (Tajjanskiorsag) se je junius 27-ga od katoličke cirkve turen strašnim grmitim dolisrušil. Ruševine su dve muže zatukli. Osimtoga su se i više ljudi na tezkoma oranili.

— **Detičji dan.** Za detečjtiga stran u csakornjaiskim kotaru su 888 kurun i 11 fillere skupabrali. Od ove peneze je Szalmay Jozef kotarski sudac 883 kurun i 11 fillere poslal k Ligi.

— **Samo dvajstipeti!** U Ruhlsdorfu (Nemškiorsag) je jedna Beutsch zvana kočijaša supruža junius 27-ga dana dvajstipeto dete porodila. Dete je za neštore ure umrlo, uza sve toga su občinari sve dobrotom obkrbili velku familu. Dal ga čuk negdi! Kuliko perezov ga moglo tam biti!!

Szivarkapapir és
szivarkahüvely
ABADIE
PARIS
Minden tözsdében kapható

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmáza	l m-cent,	kor. fill.
Buza olcsóröndü	Pšenica	20 40 —
Roza	Hríz	16 20 —
Árpa	Ječmen	13 20 —
Zab	Zob	15 20 —
Kukoricza	Kuruza suha	15 20 —
Fehér bab új	Grah beli	18 00 —
Sárga bab	zuti	15 50 —
Vegyes bab	zmésán	15 00 —
Kendermag	Konopljeno seme	21 00 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tökmag	Košćice	23 00 —
Bükköny	Graltorka	13 00 —

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-masrend tulajdona. Elsőrangú kőnes hővízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek s urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdő kitűnő eredménnyel használóknak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. **Ivó-kúra** a légzőszervek hurutos eseteiben s alatti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nires. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

"MI-I-17" - Papa megengedte! Nisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300 — 600 K.

Hecht Bankház Részvénytárs.
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Ki akar

SZÉP LENNI?

Kevés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

arckenőcsőt ne ismerné. A bőr mindennemű tisztálanságát, szappi, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideális, szép és üde lesz. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll- és kézfehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszerek között a

Földes-féle Margit-Crème

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan.

Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógytárban és drogeriában. Kiváló toilett-cikkek: Margit hölgyor (3 színben) 1-20 kor., Margit-zappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

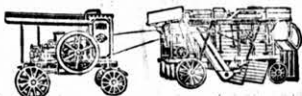
Tesek a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáról és kitűnő hatásáért felelősséget vállalok.

Készíti és postán küldi: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszer. ARAD.

Kapható Csáktornyán:

Pethő Jenő gyógyszer-tárban.

MOTOROK!

Legjobb, legmegbízhatóbb üzemű, benzínmotorok, cséplőkészletek, benzínmotoros magánjárok, eredeti svéd nyersolajmotorok és szivóegységű motorok kedvező fizetési feltételekkel, több évi jótállással kaphatók:

Karczag Testvéreknél
Budapest, V., Aulich-utca 7. szám.

Árjegyzék és költésgevetés ingyen és bérmentve.

871

Árlejtési hírdetmény.

Az alsódomborui köröri lakóház átalakítása engedélyeztetvén, a munkálat biztosítása céljából **1911. július hó 11-ik napjának délelőtti 9 órájkor** Alsódomboru község-házánál zárt versenytárgyásként hirdetünk.

A munkálatok a munkaátadás napjától számított 8 nap alatt megkezdendők és a munkaátadás napjától számított 70 nap alatt teljesen befejezendők.

Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlen vagy posta útján átutalt előjárásához beérkező ajánlatok vétetnek figyelembe, illetve tárgyalás alá. A zárt ajánlatok a kitűzött nap reggeli 8 órájáig adhatók be, a később érkezők nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatokhoz a költségvetési összeg 5 %-a, vagyis 470 K 52 fillérnek, mint bánatpénznek a községi pénztárba történi letétbe helyezéséről szóló nyugta csatolandó.

A munkálatokra vonatkozó műszaki mivelet és részletes feltételek a közég jegyzőjénél megtekinthetők.

Ajánlattéveők bánatpénzüikkel az árlejtés napjától számított 30 napig kötelezettségben maradnak és bánatpénzüket csakis felsőbb döntés után fog visszatartni.

Azon pályázók, kik a szóban forgó képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban íly képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítést okmányilag igazolni.

A munkát a nyerője annak teljesítéséhez csakis oly anyagot és berendezési tárgyakat építhet be, melyek a magyar szent korona országában állítottak elő és termeltetnek, a munkálathoz pedig magyar honos, műszaki erőket, iparosokat, munkavezetőket és munkásokat kötelese alkalmazni.

Az alsódomboruiak előnyben részesítendők.

Munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartósságáért a felülvizsgálat napjától számított egy évig jótállani és letett 5 %-os bánatpénzt biztosítésként átengedni.

A községi előjáráság és képviselőtestület a beérkezett ajánlatok között árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Alsódomboru, 1911. június 23.

MIHÁCS JÁNOS jegyző.

CSIZSMESIA MÁRTON bíró.

Eladó automobil!

Egy három üléses (szembe ülővel) Laurin-Klement gyártmányu, alig használt, teljesen jó és menetépes állapotban levő

fedeles automobil

jótállással, háromezer koronáért eladó Zalaegerszegen.

Tudakozódhatni a

„Magyar Paizs”

szerkesztőségében.

SÜMEGI MÉSZ A LEGJOBB!

Az építelő közönség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por- és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

szümegei meszünk

kizárólagos elárutási jogát Muraközre és Horvátországra **APFEL GÉZA** meszkereskedő csáktornyai lakosra (a faktanya mellett) ruháztuk, kinél egy wagononként, mint kicsinyben, kerül eladásra, miáltal **honi gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (stájer) meszet nagyon felülmúlja, azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

Első szümegei meszgyár

SÜMEG (Zalamegye).

SÜMEGI MÉSZ A LEGOLCSÓBB!

SÜMEGI MÉSZ A LEGKIADÓSBÁBI

660 1-1

bude mladoženja matlova gost u augartenski palači. Zaručnica bude u julius mesecu i kraja pohodka ali u Lainzu, ali pak potlam u Ischlu.

— **Petar kralj pri Ferenc Jožefu.** Iz Beograda javiju, da Pašić serbaki ministar-predsjednik bude najbliže u Beč dolaziti, da pripravi Petar kralju pri Ferenc Jožefu puta k pohodjenju.

— **Zvonarov sin.** Naghalmoskomu zvonaru sin, Balaz Simon, je iz jedne ladice 15 kurune vkrat. Sdbeni stol je toga faj-noga ltiča na jeden mjeseci rest odsudil.

— **Kolera u Triestu.** U Triestu junius 25-ga dana je dolazila Austro-Americana Oceania zvana ladja, koja je iz Newyorka dosla u Triest. Na ladji je jedna Brenner Zofia zvana putnica zbeležala i u koleri drugi dan umrla. Ladju su za pet dni pod kontumaciju deli, a putnike pako dezinficirali.

— **Morska parada.** Kak smo već zadnjič pisali, junius 24-ga dana je velika soldacka parada bila u Triestu. Naime on dan su kretili i na morje pusili prvoga Dreadnoughta, tojest najvešu ratnu ladju. Na svečanosti nazočni su bili od kraljske familie više vojvodi, velikaši i orsački zastupnici iz magjarskoga i austrianskoga parlamenta. Parada je velika i lepa bila. Koji su tam bili, nigdar nebudu pozabili ovu lepu svečanost. Sam Ferenc Ferdinand prietolonasljednik je tak prodrieti bil, kaj su mu suze tekle, kada je ratna ladja na morju se genula. Ov novi Dreadnought, koj »Viribus Unitis« ime nosi, je 151 meter dugi, 27 meter široki, gončina jakost je 25 jezero konjskojakost, sadržaj pako ima 20 jezero, 331 tonna (20 milijun 331 jezera kilogramm). Na ratno ladju budu došli 52 stuki. Ladju su poleg Triesta u Stabilimento Tecnico zidali i ne menja, kak šestdeset milijun kurun kosta.

— **Žalost u kraljski familiji.** Maria Valeria nadvojvodica, Ferenc Salvator nadvojvoda supruga je u minutem ponelek u jutro u Ischlu dievojku rodila. Ali mala nadvojvodica je ne dugo živila, jer još on dan poslie podne ob hertalpet uri je umrla. Kralj, koj u lainzskim Hermes-villi stanuje, se jako tuguje za malo vnučicu.

— **Šest i pol milijun.** U Indiji vu

»No, anda žalimo,« — vpadnu obodva sudcu u riec, pruže si prijateljski ruke i povrate se mirno domov.

»Za pravo rekuc.« — veli Peter uzpu svojemu kameradu Antunu, kad je previdel, da ov opet pozna šalu — »za pravo rekuc, si ti bolje prošel nego ja, jer ti imaš svoje čuske, ali ja, ja od friganih pišćanec neni am niti kluna a i princese je posve nestalo, i ja sud morem slobodno dosta dugo čekati, dok mi opet u senji kaj tak liepoga naprvo dojde... dan današnji se čovjek nemože na nikaj zanesi... niti jedan krat na sanje.«

»U ostalom... hodi s menom... ja ti pištam jedan gulyás, za da dobiš flašter na tvoje crnjavke!«

I oni su se navrnuli u nieku ošteriju, tam su svetkovali svoje pomirenje te su pri tom philosophirali, kaj je bolje, jeli jedan pravi gulyás ili friganih pišćanec u sanji, pak su po dugem sin tam spomenkom pronašli, a pri tom su njim pomagali nekofiki prisutni kuciši, da je za želudac nepobitno, bolji gulyás, ali za gustu da su bolji friganih pišćanec u sanji.

Em. Kollay.

zadnjim vremenu je tak huda porast bila, da ne menje kak 6 milijun 473 jezero i 704 peršoni su u gladovanju umrli. Bog moj, tam je mogla stopram biti šterčja!

— **Bik i automobil.** Dr. Kovač Gjula zubar svojom familom je iz Felix-kupališta na automobilu došel prama Nagjvarada. Med putem je automobil na nagjvaradski sajam tirajuće krave došel. Jeden bik se je od automobila prestrašil i mašinu poleg orsackoga puta u grabu posiknul. Koji su u automobilu sedeli, svi su se oranili. Bika, koj je proti stropojudega automobila išel, skupatrenenje ga je zaklala.

— **Nesreća u rudi.** U Marle (Francuzkiorsag) občini vu katolički cirkvi, gde su verniki skupa dosli na firmanje, od jedne male dievojke oprava se je nekak od goreče sveče vužgala. Poleg goreče dievojke stojeće druge puće su na to s kričanjem bežjali van iz cirkve. U velikim tiskanju su se više oranili, i više dievojke su teške goreče rane trpele.

— **Jednoga desetnika samoubojstvo.** U Temesvaru se je u minutem tork poslie podne Jakim Běa od 29-ga pjesickoga regementa desetnik vu Nador-kasarni u glavu strelil i odmah umrl.

— **Nova repača.** Wolff profesor, od heidelbergse astronomie ravnatelj, je tekuce meseca 19-ga dana jednu novu repaču odkril. Repača se još do vezda jako bleđo vidi i je med Herkules i Orlin zvezdokipe na hataru.

— **Samoubojstvo za jednoga škriljaka.** U Pragi (Česka) iz Moldva mosta junius 22-ga dana je jedna mlada gospa u rieu skočila zato, jer je njoj suprug ne hotel novoga škriljaka kupiti. Pred samoubojstvo je žena dugo prošla njezinoga supruga, da nek kupi njoj novoga škriljaka, ar pajdašice već svi novoga škriljaka nosiju, ali suprug je ne hotel kupiti. On dan su mladi pari pod rok prek išli na Moldva mostu, kada se je žena na hitroma prek hitila na mostu. Na brežuljku delajući brodari su odmah za nju veslali, i srečno iz vode vanbranili. No, do vezda već mrtug ima i žena novoga škriljaka!

— **Smrtno branenje.** U Nadašd (Zalavarmegjia) občini je junius 20-ga dana pri Karolji Šandor hiži ogenj nastal, koj se je na hetnoma rezširil. Karolji je iz goreče stale jednu kravu hotel braniti, nutar je išel, ali od velike vručine i od dima je omedleno skuapaal. U goreču stalu je niko ne hotel za njega iti, i tak je Karolji med plamue svoju smrt našel. Kada su med ruševine njega našli, već je čisto zgoreti bil.

— **Odputovanje.** Od csakornjaiske državne gradjanske škole četerdeset učeniki su u minutem subotu poslie podne ob 1 uri u Aisólendva varaš odputovali s Pataky Kalman ravnatelj i Unger Karolj professorom. Dijaki su u Aisólendva pogledali grada i druge znamenitosti i odvečer ob 10. uri su nazaj došli u Csakornja.

— **Stari samoubojnik.** U mura-sombatskim kotaru, vu Szeutibor občini je kakti doveč, ostavljen živel Mizoli Istvan 63 godišnji gazda. Mizoli je uvijek u šterčiji bil. U minutem ponelek je starac gori išel na najže, i tamo se je obesil. Dok su na njega došli, već je mrtve bil.

— **Oslobodjenje.** U Čaba varašu, kak smo već to spisali, su Achim L. Andraš orsackoga zastupnika, seljakkralja Žilinsky-dečki vmorili. Junius 24-ga dana je u ovim

poslu u Gjula varašu bil sud. Porota je Žilinsky-dečke od kaštige oslobodila. Pitanje, kakvoga suda će donesti veška oblast, tojest kuria?

— **Novi željezni most na Tisi.** Pred dvě létmi, na marcuis 15-ga je Tisa riekka odnesla solnokskoga mosta, kojega su još u 1849. godinu zidali, jer staroga su u boju vužgali. Ov most je bil jedinaj med Tokaj i Sentes na široki Tisi, zato je nevolja velika bila, i na hetnoma je pomoć nastal. Pred jedno godinu su hapili novoga željeznoga mosta zidati i letos, junius 17-ga dana već je most na čistoma gotov bil. Novi most je 190 meter dugi i 8 meter široki. Mosta, koj se za »Ferencz Jožef-most« zove, junius 24-ga dana su s velikom paradom odprli. Na svečanosti nazočen je bil u ime magjarskoga kormana Kalman Gustav državni tajnik i druga gospoda. Most je jeden milijun kurune kosta.

— **Nogi general u Budapeštu.** Zanimivoga gosta bude imel Budapešt varaš u budućem mesec sredina: grof Nogi glasoviti japanski general, koj na nestere dane u Beč putuje, i na Budapešt će dojti.

— **Kralj na jesenskim manövr.** Kralj bude nazočen na jesenskim velikim manövr. September 11-ga dana bude odputoval iz Beča i drugi dan pred podne dolazi na Kašsa, gde ga budu uredovno prijeli. Za kratkoma će dalje putovati na Barfa, a odozut pako na automobilu ide na Stropkó.

— **Soldatim kruha budu popravili.** Zajednički ministar vojnih posala je ne zdavnija odredil, da soldati budu od vezda boljšega kruha došli. Do vezda su vu komiskruhu jako čudaj posje změšali, ali poleg novoga odredba od vezda samo 20 procent posije slobodno u kruh změšati. Onim soldatim, koji u Bosniji sluziju, mesto posje belo melo změšaju u komiskruh. Hej! Gospodine Bože, makar će našim momakim perece, makarune, tenfanje, glive, pečene purane, guske, a ktomu dobroga medjimurca i fine cigarie dati zajednički ministar, ipak se bolje čuti naš Jozek, Mihel, Pavlek, Tontek doma u létim medjimuru, kak vu najlepšim munderu pri soldatiji. I dievojke se tomu bolje veseliju!

— **Srušeni turen.** U Rodegu (Tajfanskiorsag) se je junius 27-ga od katoličke cirkve turen strašnim grmitim dotrušil. Ruševine su dvě muže zatukli. Osimtoga su se i više ljudi na težkoma oranili.

— **Detečji dan.** Za detečjtija stran u csakornjaiskim kotaru su 888 kurun i 11 fillere skupabrali. Od ove peneze je Szalmay Jozef kotarski sudac 883 kurun i 11 fillere poslal k Ligi.

— **Samo dvajstipeti!** U Ruhlsdorfu (Nemškiorsag) je jedna Beutsch zvana kočijaša supruga junius 27-ga dana dvajstipeto dete porodila. Dete je za nestere ure umrlo, uza sve toga su občinari sve dobrotom obškribili velku familu. Dal ga cuk negdi! Kuliko percov ga moglo tam biti!!

Szivarkapapir és szivarkahüvely
ABADIE
PARIS
Minden tözsdében kapható

Gabona árak. — Cienna zítka.

mmáza	l m-cent,	kor. fill.
Buza előrendő	Pšenica	20 40 —
Rozs	Hrż	16 20 —
Árpa	Ječmen	13 20 —
Zab	Zob	15 20 —
Kukoricza	Kuruza suha	15 20 —
Fehér bab új	Grah beli	18 00 —
Sárga bab	zúti	15 50 —
Vegyes bab	zméšan	15 00 —
Kendermag	Konopljenosem	21 00 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tökmag	Koščice	23 00 —
Bükköny	Gralorka	13 00 —

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-masrend tulajdona. Előrangú kőnes hévízvíz gyógyfürdő, modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek s urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtnak főleg csuszos bántalmaknál és idegbajok ellen. **Ivó-kúra** a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakozsoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű nircs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Ki akar SZÉP LENNI?

Kevés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle **MARGIT-CREME**

arckendőcsőt ne ismerné. A bőr mindennemű tisztálattalanságot, szeplőt, pattanást, miteszert, mélyfoltot, ránckot stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideálissá, szép és üde lesz. Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll- és kézfehérítésére is széppétehető. Az összes szépítőszerek között a

Földes-féle Margit-Creme

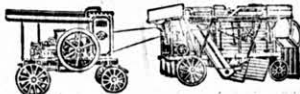
örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és szirtalan.

Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógyszertárban és drogeriában. ... Kiváló toilett-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Tesék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitűnő hatásáért felelősséget vállalok.

Készíti és postán küldi: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszer. ARAD. Kapható Csaktornyan: Pethő Jenő gyógyszerárban.

MOTOROK!

Legjobb, legmegbízhatóbb üzemű, benzínmotorok, cseplőkészletek, benzínmotoros magánjárók, eredeti svéd nyersolajmotorok és szivóegységmotorok kedvező fizetési feltételekkel, több évi jótállással kaphatók:

Karczag Testvérek Budapest, V., Aulich-utca 7. szám. Árjegyzék és költségvétés ingyen és bérmentve.

Eladó automobil!

Egy három üléses (szembe ülővel) Laurin-Klement gyártmányu, alig használt, teljesen jó és menetképes állapotban levő

fedeles automobil

jólállással, háromezer koronáért eladó Zalaegerszegen.

Tudakozódhatni a

„Magyar Paizs”

szerkesztőségében.

SÜMEGI MÉSZ A LEGJOBB!

Az építelő közönség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por- és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

szümegei meszünk

kizárólagos elárutási jogát Muraközre és Horvátországra **APFEL GÉZA** mészkereskedő csaktornyai lakosra (a laktanya mellett) ruháztuk, kinél eladásra, miáltal **honi gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (stájer) meszet nagyon felülmúlja, azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

Első szümegei mészgyár

SÜMEG (Zala megye).

SÜMEGI MÉSZ A LEGOLCSÓBB!

"MI-I-TZ" - Papa megengedte! Nisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta hűvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300 — 600 K.

Hecht Bankház Részvénytárs. Budapest, Ferenciek-tere 6.

871

Árlejtési hirdetmény.

Az alsódomborui körorvosi lakóház átalakítása engedélyeztetvén, a munkálat biztosítása céljából **1911. július hó 11-ik napjának délelőtti 9 órájkor** Alsódomboru község-házánál zárt versenyfárgyást hirdetünk.

A munkálatok a munkaátadás napjától számított 8 nap alatt megkezdendők és a munkaátadás napjától számított 70 nap alatt teljesen befejezendők.

Csakis szabályszerűen kiállított és pecsételt lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlen vagy posta útján alulírott előjárásához beérkező ajánlatok vétetnek figyelembe, illetve tárgyalás alá. A zárt ajánlatok a kitűzött nap reggeli 8 órájáig adhatók be, a később érkezők nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatokhoz a költségvetési összeg 5 %-a, vagyis 470 K 52 fillérnek, mint bánatpénznek a községi pénztárba történt letétbe helyezésétől szóló nyugta csatolandó.

A munkálatokra vonatkozó műszaki mivelet és részletes feltételek a közég jegyzőjénél megtekinthetők.

Ajánlattevők bánatpénzükkal az árlejtés napjától számított 30 napig kötelezettségben maradnak és bánatpénzükket csakis felsőbb döntés után fog visszatartani.

Azon pályázók, kik a szóban forgó képesséssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban íly képesséssel bíró megbízottat megnevezni és képességet okmányilag igazolni.

A munkálat nyerve annak teljesítéséhez csakis oly anyagot és berendezési tárgyakat építhet be, melyek a magyar szent korona országában állíttatnak elő és termellettnek, a munkálatokhoz pedig magyar honos, műszaki erőket, iparosokat, munkavezetőket és munkásokat köteles alkalmazni. **Az alsódomboruiak előnyben részesítendők.**

Munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartósságáért a feltűrvizsgálat napjától számított egy évig jótállani és letett 5 %-os bánatpénzét biztosították átengedni.

A községi előjárás és képviselőtestület a beérkezett ajánlatok között árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Alsódomboru, 1911. június 23.

MIHÁCS JÁNOS jegyző.

CSIZSMESIA MÁRTON bíró.

A tisztességes becstületes kereskedő éberrel ügyel arra, hogy ha bevője utólérhetetlen hatásánál fogva közismert »ZACHERLINT« kér, ne akaszson nyakába megtévesztő surrogátumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, a ki valóti Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljék a »zacherlin« névre.

Csak

ANIMO

pezsgőt
igyunk!

Hazai gyártmány!
Kellemes üdítő ital!

971 32-1

∴ Minden tekintetben utólérhetetlen a világhírű ∴

≡ eredeti „OTTO“ motorok ≡

benzin-benzol-petrolin-szivogáz-üzemre és

LOKOMOBILOK

LANGEN & WOLF WIEN

Laxenburgerstrasse 53

578 24-37

Szorgalmas, jó erkölcsű fiú

tanulónak

felvetetik:

Mayer Testvérek
börkereskedésében
Csáktornyan

661 1-1

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb	→
harmoniumok 150	→
czimbalom . . 100	→

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek, Dörr, Mannberg, Kotykiewicz, Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók
∴ Régieket átcsereél ujra ∴
Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés